

Aanvullend onderzoek Duinigermeerweg 7 en 9 te Blokzijl

Rapport: 2022-567

Datum: 1 november 2022

Versie: 3.0

Aanvullend onderzoek Duinigermeerweg 7 en 9 te Blokzijl

Colofon

© 2022

Tekst, samenstelling: Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever: Eigenaar

Wijze van citeren: Fopma NatuurAdvies, A, 2022. Aanvullend onderzoek Duinigermeerweg 7 en 9 te Blokzijl; *Fopma NatuurAdvies*, Rapport 2022-567, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden veelelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	ACHTERGROND	4
2	LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	6
2.1	LIGGING ONDERZOEKSGBIED	6
2.2	ONDERZOEKSMETHODE	6
2.3	VELDBEZOeken	6
3	VOGELS	7
3.1	BOERENZWALUW	7
3.2	HUISMUS	7
3.3	HUISZWALUW	7
3.4	KERKUIL (EN OVERIGE UILEN)	7
3.5	OVERIGE SOORTEN	7
4	VLEERMUIZEN	8
4.1	GEGEVENS UIT GERAADPLEEGDE BRONNEN	8
4.2	GEGEVENS UIT VELDBEZOEK	8
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9
5.1	VLEERMUIZEN	9
5.1.1	<i>Verblijfplaatsen</i>	9
5.1.2	<i>Vliegroutes en foerageergebied</i>	9
5.2	VOGELS	9
5.3	AANBEVELINGEN	9
6	ACTIVITEITENPLAN PROVINCIE OVERIJSEL	10
6.1	PLANGEBIED	10
6.2	WERKZAAMHEDEN EN PLANNING	10
6.3	HET ONDERZOEK	10
6.4	RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK	10
6.5	ONTHEFFING VAN VERBODSBEPALINGEN	10
6.6	MITIGERENDE MAATREGELEN	10
6.7	DOEL VAN HET PROJECT	11
6.8	ALTERNATIEVEN / ANDERE BEVREDIGENDE OPLOSSING	11
6.9	WETTELIJK BELANG(EN)	12
6.10	STAAT VAN INSTANDHOUDING	12
7	BRONNEN	13
7.1	LITERATUUR	13
7.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	13
BIJLAGE 1	AANVULLENDE ADVIEZEN NATUURINCLUSIEF BOUWEN	14

1 Inleiding

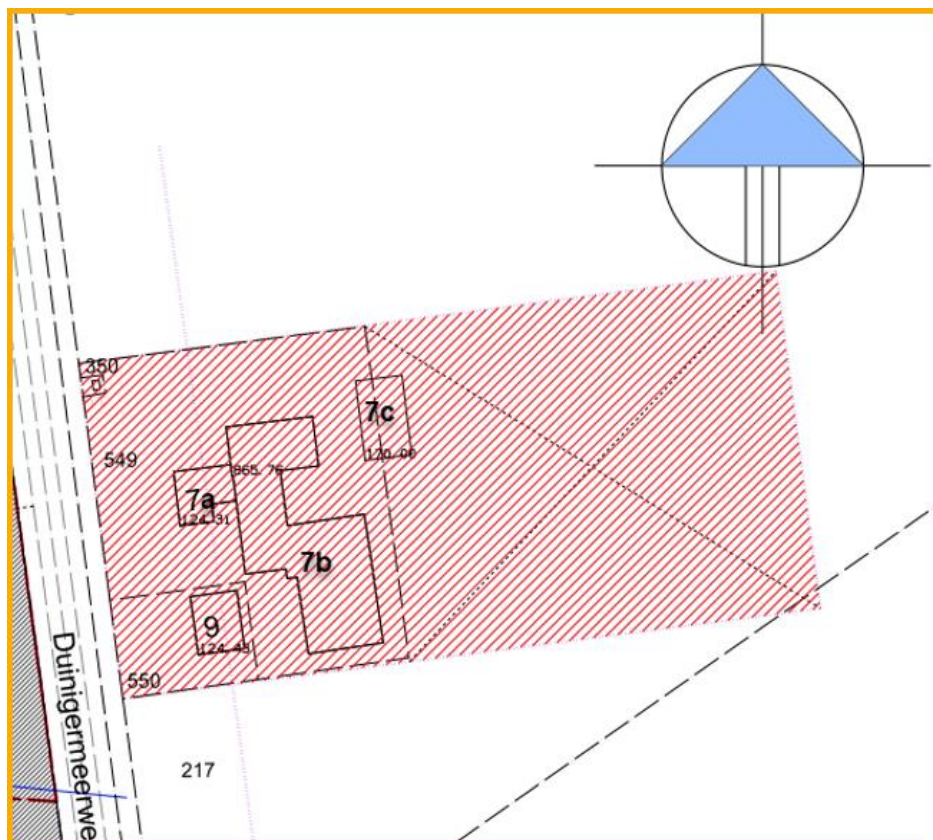
1.1 Achtergrond

De eigenaar, wil op de locatie bij het Duinigermeerweg 7 & 9 te Blokzijl de opstallen slopen. Een deel van de vrijkomende grond wordt ingericht als natte natuur (Blauwgrasland) en verliest de agrarische bestemming. Aan de voorzijde van het perceel komen 3 woningen terug. Hiervoor is een QuickScan uitgevoerd (Fopma NatuurAdvies, 2022). Door de nieuwe inrichting wordt een bijdrage geleverd aan het realiseren van de Natura 2000 instandhoudingsdoelen.

Uit de QuickScan volgt dat er op de locatie Duinigermeerweg 7 & 9 nader onderzoek noodzakelijk is (tabel 1).

Tabel 1. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen betreffende de locatie Duinigermeerweg 7 & 9.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Mogelijk	Ja, Huismus, Huiszwaluw, Boerenzwaluw en Kerkuil.	Mogelijk	Zie verder paragraaf 5.1 QuickScan
	Jaarrond beschermd	Mogelijk	Ja, Huismus, Huiszwaluw, Boerenzwaluw en Kerkuil.	Mogelijk	Zie verder paragraaf 5.1 QuickScan
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Mogelijk	Ja, zomer- kraam- en/of paarverblijfplaats	Mogelijk	Zie verder paragraaf 5.2 QuickScan
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	N.v.t. effect is positief

Figuur 1. Plantekening met de gewenste situatie van de nieuwe stal (E). De bestaande bebouwing bij de huisnummers 7 en 9 wordt verwijderd. Hiervoor komen drie woningen terug. (Bron: Bouwkundig Tekenburg Nico Bollen).

Woning 7a.

Woning 7a.

Stal 7b.

Stal 7b.

Stal 7b.

Berging hooi en werktuigen 7c.

Woning 9.

Figuur 2. Foto's bestaande situatie

2 Ligging onderzoeksgebied en onderzoekopzet

2.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

2.2 Onderzoeksmethode

Voor de vogelsoorten Huismus, Huiszwaluw, Boerenzwaluw en Kerkuil is aanvullend onderzoek uitgevoerd voorafgaand aan de eerste vleermuizenronde en in aansluiting op de tweede vleermuizenronde. Tijdens de bezoeken is gekeken naar de aanwezigheid van de soorten en eventuele nesten.

Tabel 2. Methode en werkwijze huismus (Bron: NGB)

Functie	Methode	Periode		Periode tussen bezoeken	Weersomstandigheden	Tijdstip	Moeilijkheidsgraad
Nest	Inventariseren zingende dieren	1 april – 20 juni Minimaal 1 uur onderzoek.	2	10 dagen	Gunstige weersomstandigheden (geen regen, harde wind en koude)	Tussen 1 a 2 uur na zonsopkomst en 1 a 2 uur voor zonsondergang	Basis
	Dakpannen lichten	Half september – 1 maart	1	nvt	Nvt	nvt	Basis

Het vleermuisonderzoek wordt uitgevoerd conform het vleermuisprotocol.

2.3 Veldbezoeken

Tabel 3. Veldbezoeken (conform vleermuisprotocol. Avondbezoeken 1 uur eerder aanvangen i.v.m. activiteit overige dag-actieve soorten).

Datum	Tijdstip	Weersomstandigheden	Doel (soorten)
16/3/2022	Middag	10°C droog, licht bewolkt	QuickScan (alle soorten)
12/5/2025	Avond 21:00-23:30	11°C droog, licht bewolkt	Vleermuizen: zomer- en kraamverblijfplaats Vogels: Kerkuil, Boerenzwaluw, Huismus en Huiszwaluw
11/6/2022	Ochtend 3:30 – 6:00	12°C droog, licht bewolkt	Vleermuizen: zomer- en kraamverblijfplaats Vogels: Kerkuil, Boerenzwaluw, Huismus en Huiszwaluw
3/8/2022	Ochtend 4:00 – 6:10	19°C droog, zwaar bewolkt	Vleermuizen: zomer- en paarverblijfplaats Vogels: Kerkuil en Huismus
21/9/2022	Ochtendronde 5:25 – 7:25	8-10°C droog, half bewolkt	Vleermuizen: zomer- en paarverblijfplaats Vogels: Kerkuil en Huismus

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

3 Vogels

3.1 *Boerenwaluw*

Tijdens het veldbezoek (16 maart 2022) voor de QuickScan werden in stal 7b 2 oude nesten van Boerenwaluwen aangetroffen. Tijdens de aanvullende veldbezoeken is de soort niet in de gebouwen waargenomen. De soort broedt wel op het bedrijf aan de overzijde van de weg (nr. 2) en foeragerend op de graslanden rondom het kavel.

3.2 *Huismus*

Tijdens de aanvullende veldbezoeken is de soort niet op het kavel waargenomen. Struiken en hagen ontbreken op het erf. De soort broedt wel op het bedrijf aan de overzijde van de weg (nr. 2) en zit daar ook luidruchtig te roepen vanuit de ligboxenstal.

3.3 *Huiswaluw*

Tijdens het veldbezoek (16 maart 2022) voor de QuickScan werden bij de woningen oude nestrestanten van Huiswaluwen aangetroffen. Tijdens de aanvullende veldbezoeken is de soort niet aangetroffen.

3.4 *Kerkuil (en overige uilen)*

Tijdens het veldbezoek (16 maart 2022) voor de QuickScan werden in stal 7b 2 oude uitgedroogde braakballen van Kerkuilen aangetroffen. Tijdens de aanvullende veldbezoeken is de soort niet in de gebouwen of de omgeving waargenomen. De oude braakballen lagen er nog en er waren geen nieuwe bijgekomen. In de braakballen zijn schedels en kaakjes aangetroffen van Bosspitsmuis (2x) en Huisspitsmuis (1x).

3.5 *Overige soorten*

Broedende soorten die zijn aangetroffen zijn de Zwarte roodstaart, Witte kwikstaart, Merel en Vink.

4 Vleermuizen

4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

Er zijn in het onderzoeksgebied geen waarnemingen van vleermuizen geregistreerd in de periode 1-1-2017 tot 1-3-2022 in de NDFD.

4.2 Gegevens uit veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement.

Tabel 4. Waarnemingen tijdens de veldbezoeken.

Veldbezoek	Waarnemingen
12 mei 2022 (avond)	Gewone dwergvleermuizen Alleen 8 waarnemingen met maximaal 1 exemplaar boven de bomen langs de weg en tussen de Essen aan de oostzijde van het perceel. Alle waarnemingen betreffen foeragerende en overvliegende individuen. Waarschijnlijk gaat het om 2-4 individuen. Geen in- of uitvliegende dieren. Rosse vleermuis Eén hoog overvliegend individu. Ruige dwergvleermuis Twee waarnemingen van overvliegend individu langs de doorgaande weg. Mogelijk gaat het om 1 individu. Geen in- of uitvliegende dieren.
11 juni 2022 (ochtend)	Gewone dwergvleermuizen Twee invliegende Gewone dwergvleermuizen bij de houten bungalow (gebouw 9) (zomerverblijfplaats). Bij de andere opstallen geen activiteit.
3 augustus 2022 (ochtend)	Gewone dwergvleermuizen Aantal waarnemingen met maximaal 1 exemplaar boven de bomen langs de weg en tussen de Essen aan de oostzijde van het perceel. Alle waarnemingen betreffen foeragerende en overvliegende individuen. Waarschijnlijk gaat het om 2-4 individuen. Wederom twee invliegende Gewone dwergvleermuizen bij de houten bungalow (gebouw 9) (zomerverblijfplaats). Bij de andere opstallen geen activiteit. Rosse vleermuis Eén hoog overvliegend individu. Ruige dwergvleermuis Waarneming van een foeragerend individu tussen bomen langs de doorgaande weg.
21 september 2022 (ochtend)	Gewone dwergvleermuis Geen waarnemingen Rosse vleermuis Eén hoog overvliegend individu. Ruige dwergvleermuis Waarneming van twee overvliegende individuen langs de doorgaande weg.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Vleermuizen

5.1.1 Verblijfplaatsen

Er zit een zomerverblijfplaats in gebouw 9. Bij overige gebouwen is er geen in- en uitvliegactiviteit waargenomen en zijn op het oog ook minder geschikt voor vleermuizen.

Voor de sloop van gebouw 9 is een ontheffing of grond van de Wet natuurbescherming¹ noodzakelijk. Het is ook mogelijk om aan te haken (Verklaring van geen bedenkingen) wanneer er een procedure voor een Omgevingsvergunning loopt.

5.1.2 Vliegroutes en foerageergebied

Er worden door de sloop van opstallen geen vliegroutes of foerageergebieden aangetast. Een landschapsinrichting met enkele fruit- of laanbomen, kan een positief effect hebben.

5.2 Vogels

Er zijn geen broedende Kerkuilen, Boerenzwaluwen, Huismussen of Huiszwaluwen aangetroffen.

Tijdens de veldbezoeken zijn geen aanwijzingen gevonden dat er functioneel leefgebied of verblijfplaatsen van andere beschermde soorten verloren gaat. Voor de Zwarte roodstaart is er ook vergelijkbaar broedbiotoop aan de overzijde van de weg.

Het dringend advies is wel om het slopen buiten het broedseizoen uit te voeren (zie ook QuickScan).

5.3 Aanbevelingen

Vogels: Slopen buiten broedseizoen

Vleermuizen: Aanvullend onderzoek wel afronden i.v.m. de aangetroffen zomerverblijfplaats (houten bungalow).

Het is raadzaam om met het bevoegd gezag te overleggen of de grote stallen en de stenen woning al wel vast gesloopt mogen worden. Hier zijn geen aanwijzingen dat deze gebruikt worden door vleermuizen. De sloop komt daarnaast ter gunste van de Natura 2000-instandhoudingsdoelen, hetgeen de activiteit vermeldt van vergunningplicht (art. 3.8 lid 7 Wnb). Dit laatste wel ter beoordeling van het bevoegd gezag.

Vanwege de achteruitgang van de biodiversiteit eisen provincies en gemeenten steeds vaker dat bij renovatie en nieuwbouw met natuur inclusief ontwerpt. Vogelbescherming Nederland en de Zoogdiervereniging hebben een toolbox ontwikkeld (www.bouwnatuurinclusief.nl). Uit deze toolbox hebben we een aantal mogelijk bruikbare adviezen gehaald. Deze zijn opgenomen in bijlage 1.

¹ Of Vergunning voor een flora en fauna-activiteit, wanneer de Omgevingswet in werking is getreden.

6. Activiteitenplan provincie Overijssel

Het activiteitenplan is onderdeel van de ontheffing aanvraag / het verzoek om een Verklaring van geen bedenkingen.

6.1 Plangebied

Het activiteitenplan beperkt zich tot de sloop van gebouw 9. Voor de overige gebouwen is geen ontheffing noodzakelijk, omdat daar geen beschermde dieren zijn aangetroffen.

6.2 Werkzaamheden en planning

- Het betreft de sloop van gebouw 9 (houten bungalow). Na de sloop van gebouw 9 en de andere sloop van de andere agrarische opstallen is er ruimte voor nieuwe woningen.
- De sloop wordt uitgevoerd buiten het broedseizoen en buiten de kwetsbare periode voor de Gewone dwergvleermuis.

6.3 Het onderzoek

De QuickScan en dit aanvullend onderzoek (inclusief activiteitenplan) is uitgevoerd door Fopma NatuurAdvies. Het bureau is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

In de QuickScan is in eerste instantie gekeken welke beschermde soorten men eventueel op het erf zou kunnen aantreffen. Uit de QuickScan kwam naar voren dat er aanvullend onderzoek nodig was voor vleermuizen, Kerkuil, Boerenwaluw, Huismus en Huiswaluw. Dit onderzoek is in 2022 uitgevoerd en staat beschreven in hoofdstuk 1 t/m 5.

Het onderzoeksgebied is in het totaal 5 maal bezocht door 1 persoon. In hoofdstuk 2 wordt het onderzoeksgebied en de methodiek besproken.

6.4 Resultaten van het onderzoek

De resultaten van het aanvullend onderzoek zijn beschreven in hoofdstuk 5.

Uit het voorliggende aanvullend onderzoek volgt dat er een zomerverblijfplaats voor twee Gewone dwergvleermuizen verloren gaat.

6.5 Ontheffing van verbodsbepalingen

Er is een ontheffing of een Verklaring van geen bedenkingen nodig van het verbod uit de Wet natuurbescherming artikel 3.5 lid 4 dat luidt:

- Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Door de sloop van de gebouw 9 gaat er een zomerverblijfplaats voor 2 gewone dwergvleermuizen verloren.

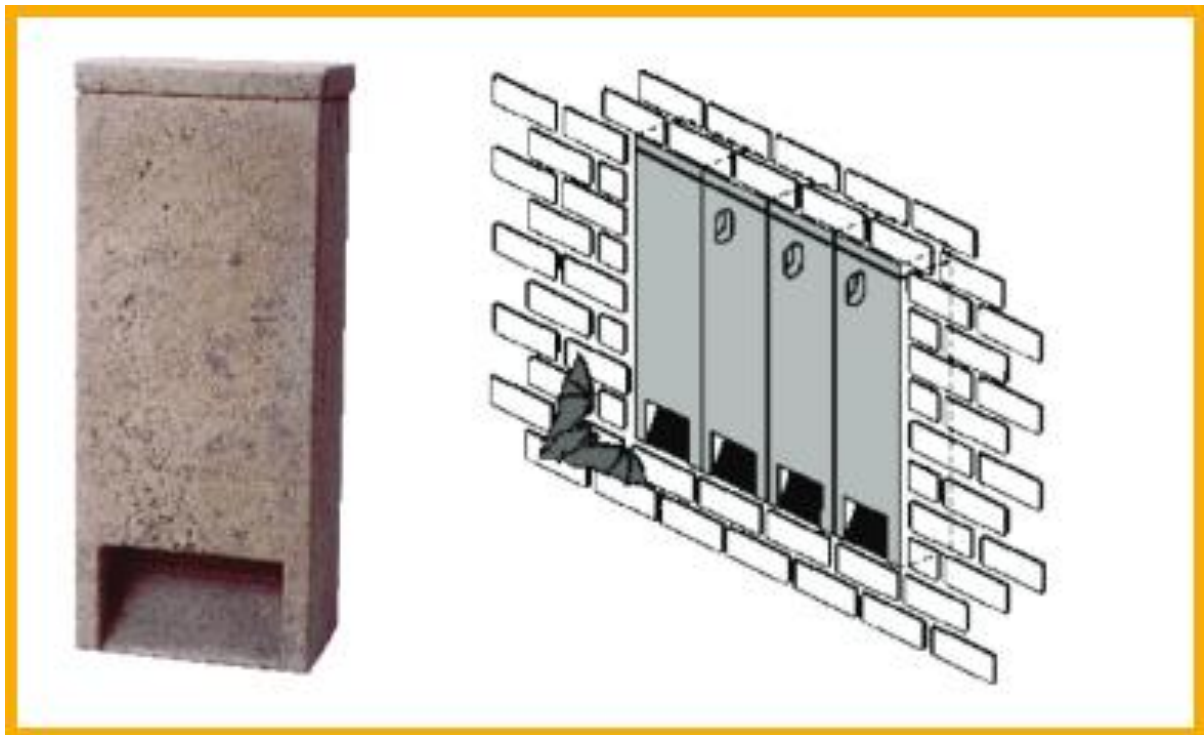
6.6 Mitigerende maatregelen

- De sloop van de houten bungalow moet plaatsvinden in de periode 1 november – 1 april. In deze periode zijn de zomerverblijfplaatsen buiten gebruik.
- Er worden, minimaal 3 maanden voorafgaand, aan de sloop 4 tijdelijke vleermuiskasten opgehangen in de bomen op het erf of op het erf bij huisnummer 2. Het betreft kasten van Model A: kleine kast (50 centimeter hoog, 20-30 centimeter breed, 1 - 2 compartimenten) Losse vleermuiskraamkasten van bijvoorbeeld Schwegler 1FF, Vivara Oekraïne, Boshamer of vergelijkbaar zijn alleen geschikt als paarverblijfplaats of zomerverblijfplaats van één of enkele dieren en kunnen hier dus ook gebruikt worden.)

Het kennisdocument zegt hierover: *“Er moet een netwerk aan verblijfplaatsen die geschikt zijn voor de betreffende functie in stand blijven. Voor elke aan te tasten of te verwijderen verblijfplaats moeten meerdere alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn die voor minimaal eenzelfde aantal gewone dwergvleermuizen dezelfde functie kunnen vervullen als de oorspronkelijke plaats. Zo nodig kunnen nieuwe (afhankelijk van de situatie permanente of tijdelijke) verblijfplaatsen worden gecreëerd. Een vervangende verblijfplaats heeft nooit dezelfde eigenschappen als de oorspronkelijke verblijfplaats.*

Hierdoor kan een vervangende verblijfplaats zowel wat betreft zijn eigenschappen als zijn locatie, minder geschikt blijken dan verwacht. Dit wordt ondervangen door in het gebied van het bestaande netwerk aan verblijfplaatsen meerdere nieuwe verblijfplaatsen aan te bieden”.

- Bij de bouw van de nieuwe woningen worden daarnaast nog twee inbouwkasten meegenomen in het ontwerp.

Figuur 3. Voorbeelden van inmetselfkasten (bron: <http://www.schwegler-natur.de> / BIJ12).

Tabel 5. Op hoofdlijnen weergegeven de perioden waarin activiteiten al dan niet uitgevoerd kunnen worden. (Bron: BIJ12).

	jan	febr	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Activiteiten die zomerverblijfplaatsen of daaraan gerelateerde vliegroutes of foerageergebieden beïnvloeden	green	green	green	red	red	red	red	red	red	red	red	green

6.7 Doel van het project

Het project wordt uitgevoerd in het kader van de Rood voor Rood regeling. Daarnaast wordt een deel van de vrijkomende grond gebruikt om de Natura 2000-instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied De Wieden te verbeteren, doordat de weilanden worden vernat en de bebouwing afneemt.

6.8 Alternatieven / andere bevredigende oplossing

De woning is in een dusdanige staat, dat sloop de enige oplossing is. Daarnaast wordt er door het slopen van de alle opstallen een positieve bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van natte natuur.

Het alternatief, niet slopen, leidt er op termijn dat het dak zal instorten en de functie voor vleermuizen ook zal verdwijnen.

6.9 Wettelijk belang(en)

Op grond van Wnb artikel 5.8 lid wordt de ontheffing aangevraagd in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De agrarische opstallen bevatten veel asbest en staan al enkele jaren leeg. De woning op nummer 9 is niet meer veilig te betreden en is in de huidige staat onbewoonbaar.

Bijkomend belang is dat er sprake is van de ontwikkeling van extra natte natuur, waarbij een bijdrage wordt geleverd aan de Natura 2000-instandhoudingsdoelen voor De Wieden, zodat de ontheffing ook verleend kan worden in het belang van de flora en fauna.

6.10 Staat van instandhouding

Afbreuk aan de gunstige instandhouding is niet aan de orde omdat door de genomen maatregelen te allen tijde ruim voldoende verblijfplaatsen aanwezig zijn. Door het ontwikkelen van het plangebied als woongebied in een groene omgeving zal het aantal verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vermoedelijk sterk toenemen.

7 Bronnen

7.1 Literatuur

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.
- Fopma, A 2022. QuickScan en voortoets voor de locatie Duinigermeerweg 2, 7 en 9 te Blokzijl; *Fopma NatuurAdvies*, Rapport 2022-543, Wapse.
- Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).
- Provincie Overijssel, 2019. Brochure: Soortenbescherming in Overijssel; Bunzing, egel, hermelijn en wezel.

7.2 Geraadpleegde websites

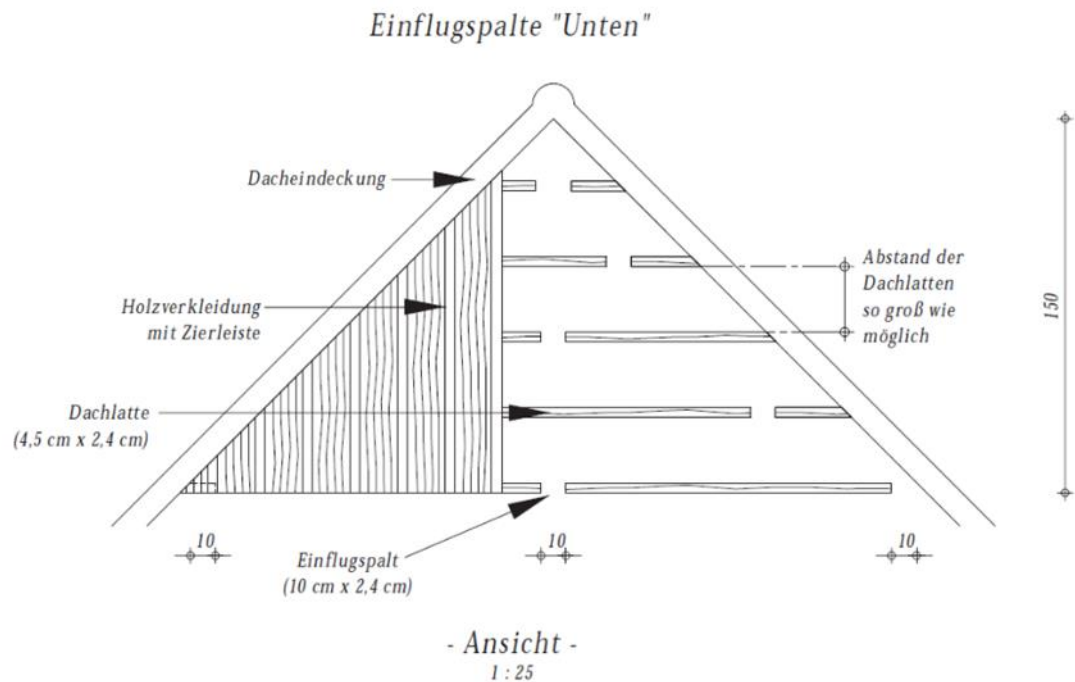
• www.sovonatlas.nl	[verspreidingsgegevens vogels]
• www.rijksoverheid.nl &
www.synbiosys.alterra.nl	[natuurwetgeving / soortbescherming &
gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	
• www.bouwnatuurinclusief.nl	[toolbox Natuurinclusief bouwen]
• https://calculator.aerius.nl/	[AERIUS-calculator 19.0]

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

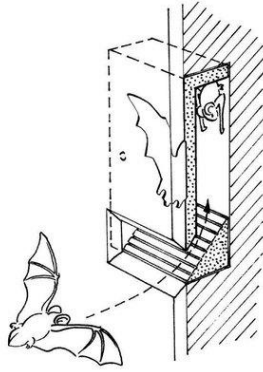
BIJLAGE 1 Aanvullende adviezen natuurinclusief bouwen

Advies 1 Vleermuizen (gevel)

Voorbeelduitwerking van een vleermuisverblijfplaats achter gevelbetimmering. Door openingen in de latten te houden van 10 cm kunnen vleermuizen naar verschillende compartimenten kruipen. (Bron: Arbeitskreis Wildbiologie an der Justus-Liebig-Universität Gießen).

Advies 2 Vleermuizen (kast)

Vleermuis inbouwkast Type Schwegler 1FE

(Veldshop.nl)

Of een externe kast.

Links: Type: Vleermuizenkast Beaumaris Maxi
Rechts: Type: Vleermuis Zomergevelverblijf 1FQ

(Vivara.nl)
(Veldshop.nl)

Bron: <https://www.checklistgroenbouwen.nl/maatregelen/maatr-details/inbouwkast-voor-vleermuizen>

Advies 3 Huismus

Inbouw (Vivarapro.nl):

NK MU 07 Inbouwsteen Mus (nieuwbouw)

Artikelnummer	90153
Buitenmaat (b x h x d) (cm)	29 x 24 x 19
Binnenmaat (b x h x d) (cm)	22 x 17 x 15
Gewicht (kg)	7.5
Kleur	Grijs/Wit
Invliegopening	34 mm
Materiaal	Woodstone®

Losse nestkasten:

Type: Systeem-nestkast huismus eco 34 mm

(Vivara.nl)

Advies 4 Takkenril

Landschap Overijssel

Snagit Updater

Uw achtertuin is groter dan u denkt

Aanlegwijzer takkenril

Takkenril in het landschap

Takkenril op het erf

Locaties voor takkenrillen

Voer het meeste hout af!

Ook snoeihout heeft nut

Houtwallen, singels en bosjes moeten worden gesnoeid. Laat het snoeihout niet liggen, maar voer het af of nog beter verwerk het in een takkenril. Vele dieren, maar ook planten profiteren ervan.

De lengte van een takkenril kan variëren van 3 tot 20 meter of zelfs nog langer. Dit is afhankelijk van de locatie en het beschikbare snoeihout. Creëer een takkenril door het snoeihout van groot naar klein op te stapelen. Stammen en dikke takken onderop, dunnere takken bovenop. Verwerk geen aangetast of ziek snoeihout in een takkenril.

Voor vogels en zoogdieren biedt een takkenril een goede nest-, voedsel- en schuilgelegenheid. Amfibieën en reptielen vinden er een plek om te overwinteren. Daarnaast vormt het voor paddenstoelen, varens en andere plantensoorten een uitstekend verblijf met voldoende voedsel in het dode hout. Een takkenril kan op verschillende plekken worden aangelegd. Van een takkenril bij een houtwal profiteren soorten als winterkoning en wezel. De ringslang maakt gebruik van een takkenril langs een bosrand. Langs de sloot zijn de heggemus, waterspitsmuis en hermelijn te vinden, terwijl bij een poel de gewone pad, kamsalamander en boomkikker ervan profiteren. Dichter bij de schuur of boerderij vinden de egel en huismus er een optimaal plekje.